

Motion till Kyrkomötet

2001:9

av Yngve Kalin

om minoriternas fortsatta ställning i Svenska kyrkan

”Vi har förlorat”, deklarerade docenten Dag Sandahl utan omsvep i en radiointervju när den nya Kyrkoordningen trätt i kraft efter årsskiftet 2000. Genom att tala klarspråk och peka på konsekvenserna av Kyrkoordningens regler om villkoren att inträda i vigningstjänsten och befordran i Svenska kyrkan var slutsatsen enkel. Dag Sandahl drog de korrekta slutsatserna av Kyrkoordningens regelsystem.

Det är otvetydigt så att hela den stora grupp, som i biskop Bo Giertz efterföljd alltsedan 1958 trodde på möjligheten av en samexistens i Svenska kyrkan med två uppfattningar i frågan om kvinnans tillträde till prästämbetet, nu har förlorat möjligheterna att verka i den officiella Svenska kyrkan i enlighet med sin övertygelse.

De som med 1993 års samrådsdokument Kyrka - ämbete - enhet hävdar att "det finns två hedervärda uppfattningar" i denna fråga, som kan fungera sida vid sida, har inte någon plats i den ”nya” Svenska kyrkan. Men få ställde emellertid den nödvändiga följdfrågan: Vem är i längden den verkliga förloraren?

I och med prästvignings- och diakonvigningsstoppet är en icke ringa del av de präster och diakoner som i dag bär upp det vanliga församlingsarbetet faktiskt både obehöriga och i klartext förklarade icke önskvärda.

I och med kyrkoherdestoppet är ett stort antal kyrkoherdar odugligförklarade och vingklippta. De är de sista av sitt slag på sina poster.

Till den grupp som vägrar att underkasta sig behörighetsprövningen måste också räknas den i dag kanske ännu mycket större gruppen som, trots en övertygelse eller bara tveksamhet inför frågans komplexitet, underkastar sig alla procedurer. Det sker med skilda motiv, alltifrån en förhoppning att detta skulle vara en väg att hålla samman kyrkan till en oro för den personliga försörjningen.

Sedan 1958 har en grupp varit utesluten från ledande poster i Svenska kyrkan. Vilka församlingsbyggare och pastoralteologer hade, om öppenhet och generositet rått, nått ledande positioner och vad skulle detta kunnat betyda för utvecklingen och bredden i kyrkans pastorala handlande?

Inom varje sammanslutning och organisation är det förödande om inte rekrytering sker efter kompetens. Det är på sikt demoraliserande och dödar all saklig debatt. I och med den nya kyrkoordningen är detta system fullt utbyggt. För att göra karriär är det anpassning till nu gällande ordning som gäller.

Ämbetsfrågan har blivit en murbräcka som successivt omformat och likriktat kyrkan. När det gått så långt, att möjligheterna att verka i kyrkan förnekas dem som håller fast vid det som tidigare var hela kyrkans hållning, så har den slagit in på utstötningens och kyrkosplittringens förödande väg.

Många har redan förlorat den kyrka de håller så mycket av. Den kyrka vars teologiska arv de är stolta över med sina rötter i sann katolicitet, med sin förankring i evangelium och i de svenska inomkyrkliga väckelserörelserna.

En ny trendkänslig kyrka, som väljer enkla lösningar, håller på att ta form. De närmaste åren skall kyrkan ta ställning till många ödesdiga frågor. Vad kommer att hända med de tveksamma, som hamnar i minoritetslägret i dessa frågor och andra?

Genom att behandla frågan om det kvardröjande motståndet mot kvinnans inträde i prästämbetet på administrativ väg har Svenska kyrkan slagit in på en farlig väg. ”En sådan seger till och jag är förlorad,” lyder ett känt citat.

Genom att avvisa stora grupper av människor, som utifrån olika fromhetstraditioner med olika teologisk bakgrund och förankring likväl förenas i sin tveksamhet över ämbetsreformen, stöter Svenska kyrkan bort många av sina mest hängivna och trogna medlemmar och tvingar ut dem i kylan. Därtill kommer den inte obetydliga gruppen av människor inom kyrkan, som är övertygad om ämbetsreformens riktighet men som vägrar att acceptera den officiella kyrkans metoder att lösa teologiska frågor. Genom att sätta en och samma etikett på allt motstånd och all tveksamhet har Svenska kyrkan ställt sig i en position som väcker stor förvåning, inte minst i ekumeniska kretsar utomlands.

Inga lösningsförslag, inga samrådsregler har haft en ärlig chans att få fungera. Det finns bara en förlorare – och det är hela Svenska kyrkan. ”Huvudet kan inte säga till fötterna: Jag behöver er inte.” (1 Kor 12:21)

Mot bakgrund av ovan anförda hemställer jag

- att* Kyrkostyrelsen ges i uppdrag att kalla till överläggningar med minoritetsgrupperna i Svenska kyrkan för att finna en framkomlig väg att hantera teologiska åsiktsskillnader och ge handlingsutrymme för dessa fromhetsriktningar så att de också i fortsättningen kan verka i Svenska kyrkan.
- att* Kyrkostyrelsen inkommer med förslag till ändringar i kyrkoordningen som uttrycker detta förhållningssätt.

Mjöbäck den 1 mars 2001

Yngve Kalin